

Bruxelles, den 28.2.2019
COM(2019) 107 final

ANNEX

BILAG

til

Forslag til Rådets afgørelse

**om undertegnelse på vegne af Unionen af aftalen mellem Den Europæiske Union og
Bosnien-Hercegovina om tiltag, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for
Grænse- og Kystbevogtning i Bosnien-Hercegovina**

DA

DA

BILAG
AFTALE

**mellem Den Europæiske Union og Bosnien-Hercegovina om tiltag, som gennemføres af
Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Bosnien-Hercegovina**

DEN EUROPÆISKE UNION

og BOSNIEN-HERCEGOVINA,

i det følgende benævnt "parterne", HAR —

I BETRAGTNING AF at der kan opstå situationer, hvor Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (i det følgende benævnt "agenturet") koordinerer operationelt samarbejde mellem Den Europæiske Unions medlemsstater og Bosnien-Hercegovina, herunder på Bosnien-Hercegovinas område,

I BETRAGTNING AF at der bør fastlægges en retlig ramme i form af en statusaftale med henblik på situationer, hvor medlemmer af hold fra Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning udøver beføjelser på Bosnien-Hercegovinas område,

UNDER HENSYNTAGEN TIL at alle tiltag, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning på Bosnien-Hercegovinas område, fuldt ud bør overholde de grundlæggende rettigheder,

IDET DE UNDERSTREGER, at denne aftale ikke berører de rettigheder og forpligtelser og det ansvar, som Den Europæiske Union og Bosnien-Hercegovina har i henhold til aftalen mellem Den Europæiske Union og Bosnien-Hercegovina om tilbagetagelse af personer, der er bosiddende uden tilladelse —

BESLUTTET AT INDGÅ FØLGENDE AFTALE:

Artikel 1

Aftalens anvendelsesområde

1. Denne aftale omfatter alle de aspekter, der er nødvendige for, at Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning kan gennemføre eventuelle tiltag på Bosnien-Hercegovinas område, hvor medlemmer af hold fra Det Europæiske

Agentur for Grænse- og Kystbevogtning har udøvende beføjelser i overensstemmelse med lovene i Bosnien-Hercegovina.

2. Denne aftale finder kun anvendelse på Bosnien-Hercegovinas område.
3. Både Den Europæiske Unions medlemsstater og Bosnien-Hercegovinas respektive områders status i henhold til folkeretten og deres afgrænsning berøres på ingen måde hverken af denne aftale eller af nogen handling, der udøves under dens gennemførelse af parterne eller på deres vegne, herunder etablering af operationelle planer eller deltagelse i grænseoverskridende operationer.

Artikel 2

Definitioner

I denne aftale forstås ved:

- 1) "tiltag": en fælles operation, en hurtig grænseindsats eller en tilbagesendelsesoperation
- 2) "fælles operation": et tiltag på Bosnien-Hercegovinas område, der har til formål at bekæmpe ulovlig indvandring eller grænseoverskridende kriminalitet eller yde øget teknisk og operationel bistand ved de ydre grænser mellem en medlemsstat og Bosnien-Hercegovina
- 3) "hurtig grænseindsats": et tiltag på Bosnien-Hercegovinas område i et begrænset tidsrum som hurtig reaktion på en situation med særlige og uforholdsmæssigt store udfordringer ved Bosnien-Hercegovinas grænser til en medlemsstat
- 4) "tilbagesendelsesoperation": en operation, som koordineres af agenturet og involverer teknisk og operationel forstærkning fra en eller flere medlemsstater, hvorved personer i udsendelsesposition fra en eller flere medlemsstater sendes tilbage på enten tvangsmæssigt eller frivilligt grundlag til Bosnien-Hercegovina i overensstemmelse med aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Bosnien-Hercegovina om tilbagetagelse af personer, der er bosiddende uden tilladelse
- 5) "grænsekontrol": personkontrol, som foretages ved en grænse udelukkende på grund af den planlagte eller faktiske grænsepassage uagtet andre hensyn, og som omfatter ind- og udrejsekontrol ved grænseovergangssteder og grænseovervågning mellem grænseovergangsstederne
- 6) "holdmedlem eller medlem af et hold": et medlem enten af agenturets personale eller af et hold af grænsevagter fra deltagende medlemsstater, herunder grænsevagter, som medlemsstaterne udstationerer i agenturet med henblik på indsættelse under et tiltag; det kan omfatte andet relevant personale, hvis funktioner vil blive fastlagt i den operationelle plan. Lokalt ansatte betragtes ikke som medlemmer af holdet
- 7) "medlemsstat": en medlemsstat i Den Europæiske Union
- 8) "oprindelsesmedlemsstat": den medlemsstat, hvor et holdmedlem er grænsevagt eller indgår i andet relevant personale

- 9) "personoplysninger": enhver form for oplysninger om en identificeret eller identificerbar fysisk person; ved identificerbar person forstås en person, der direkte eller indirekte kan identificeres, navnlig ved en identifikator såsom et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en online-identifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for den pågældende fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet
- 10) "deltagende medlemsstat": en medlemsstat, der deltager i tiltaget i Bosnien-Hercegovina ved at stille teknisk udstyr, grænsevagter og andet relevant personale til rådighed, som indsættes som en del af holdet
- 11) "agentur": Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, der blev oprettet ved forordning (EU) 2016/1624 om den europæiske grænse- og kystvagt.

Artikel 3

Operationel plan

I tæt samråd med Bosnien-Hercegovinas kompetente myndigheder udarbejder agenturet en operationel plan for hver fælles operation eller hurtig grænseindsats. Planen, som er godkendt af den eller de medlemsstater, der grænser op til det operationelle område, aftales mellem agenturet og Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti. Planen skal indeholde en detaljeret redegørelse for de organisatoriske og proceduremæssige aspekter af den fælles operation eller den hurtige grænseindsats, herunder en beskrivelse af situationen og en vurdering af den, det operationelle mål og de operationelle målsætninger, den operationelle model, den type teknisk udstyr, der skal anvendes, gennemførelsesplanen, samarbejdet med andre tredjelande, andre EU-agenturer og -organer eller internationale organisationer, bestemmelserne vedrørende de grundlæggende rettigheder, herunder beskyttelse af personoplysninger, koordinerings-, kommando-, kontrol-, kommunikations- og rapporteringsstrukturen, de organisatoriske og logistiske ordninger samt evalueringen og de finansielle aspekter af den fælles operation eller den hurtige grænseindsats. Evalueringen af den fælles operation eller den hurtige grænseindsats gennemføres i fællesskab af Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti og agenturet.

Artikel 4

Holdmedlemmernes opgaver og beføjelser

1. Holdmedlemmer har bemyndigelse til at udføre de opgaver og udøve de beføjelser, der er nødvendige for grænsekontrol og tilbagesendelsesoperationer.
2. Holdmedlemmer skal overholde Bosnien-Hercegovinas love og bestemmelser.
3. Holdmedlemmer kan kun udføre opgaver og udøve beføjelser på Bosnien-Hercegovinas område i henhold til instrukser fra – og som hovedregel under

tilstedeværelse af – grænsepolitiet eller andet relevant personale fra Bosnien-Hercegovina, undtagen under særlige omstændigheder der fastsættes i den operationelle plan. Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti udsteder – når det er relevant – instrukser til holdet i overensstemmelse med den operationelle plan. Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti kan bemyndige medlemmer af holdet til at handle på dets vegne i overensstemmelse med de undtagelser, der er fastsat i den operationelle plan.

Agenturet kan via sin koordinationsansvarlige meddele Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti sine holdninger til de instrukser, der udstedes til holdet. I sådanne tilfælde skal Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti tage hensyn hertil og så vidt muligt respektere dem.

4. Holdmedlemmer bærer deres egen uniform, mens de udfører deres opgaver og udøver deres beføjelser. Holdmedlemmer bærer endvidere synlig personlig identifikation og et blå armbind med Den Europæiske Unions og agenturets insignier på deres uniform. Med henblik på identifikation over for Bosnien-Hercegovinas nationale myndigheder medbringer holdmedlemmer til enhver tid det akkrediteringsdokument, som er omhandlet i artikel 6.
5. Holdmedlemmer kan under udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser bære tjenestevåben, ammunition og udstyr, som er godkendt i overensstemmelse med oprindelsesmedlemsstatens og Bosnien-Hercegovinas nationale lovgivning. Inden indsættelsen af holdmedlemmer meddeler Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti agenturet, hvilke former for tjenestevåben, ammunition og udstyr der er tilladt, og hvilke betingelser der gælder for deres anvendelse. Agenturet forelægger på forhånd Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti listen over holdmedlemmernes tjenestevåben, nemlig oplysninger om våbnetype og serienummer og arten og mængden af ammunition.
6. Holdmedlemmer har tilladelse til at anvende magt, herunder tjenestevåben, ammunition og udstyr, under udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser med oprindelsesmedlemsstatens og Bosnien-Hercegovinas grænsepolitets samtykke, under tilstedeværelse af grænsevagter eller andet relevant personale fra Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti og i overensstemmelse med Bosnien-Hercegovinas nationale lovgivning. Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti kan bemyndige medlemmer af holdet til at anvende magt, i de tilfælde hvor der ikke er

grænsevagter eller andet relevant personale fra Bosnien-Hercegovina til stede, i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i artikel 4, stk. 3.

7. Bosnien-Hercegovina kan efter anmodning fra et holdmedlem fremlægge data fra landets nationale databaser, hvis det er nødvendigt for at opfylde de operationelle mål, der er angivet i den operationelle plan. Anvendelsen af disse data skal ske i overensstemmelse med loven om beskyttelse af personoplysninger og reglerne om beskyttelse af klassificerede informationer.

Artikel 5

Holdmedlemmernes privilegier og immuniteter

1. Holdmedlemmers dokumenter, korrespondance og ejendom er ukrænkelige, medmindre der er tale om gennemførelsesforanstaltninger, som er tilladt i henhold til stk. 7.
2. Holdmedlemmer nyder immunitet fra strafferetlig forfølgelse i Bosnien-Hercegovina med hensyn til aktiviteter, der foretages som led i udøvelsen af officielle funktioner under udførelsen af tiltag i overensstemmelse med den operationelle plan.

Hvis der fremsættes påstand om, at et holdmedlem har begået en strafbar handling, underrettes agenturets administrerende direktør og den kompetente myndighed i oprindelsesmedlemsstaten omgående. Før sagen indledes ved domstolen, skal agenturets administrerende direktør efter nøje overvejelse af eventuelle henvendelser fra oprindelsesmedlemsstatens kompetente myndighed og Bosnien-Hercegovinas kompetente myndigheder handle hurtigt og attestere, om den pågældende handling blev foretaget af holdmedlemmet som led i udøvelsen af vedkommendes officielle funktioner under udførelsen af tiltag i overensstemmelse med den operationelle plan. Indtil attesteringen fra agenturets administrerende direktør foreligger, afholder agenturet og oprindelsesmedlemsstaten sig fra at træffe foranstaltninger, som vil kunne skade eventuel efterfølgende strafferetlig forfølgelse af holdmedlemmet fra Bosnien-Hercegovinas kompetente myndigheders side.

Hvis handlingen blev begået som led i udøvelsen af officielle funktioner, nyder det pågældende medlem af holdet immunitet fra strafferetlig forfølgelse i Bosnien-Hercegovina for så vidt angår de handlinger, der blev udført i løbet af og med henblik på udøvelsen af officielle funktioner under udførelsen af tiltag i overensstemmelse med den operationelle plan.

3. Holdmedlemmer nyder civilretlig og administrativ immunitet i Bosnien-Hercegovina med hensyn til alle handlinger foretaget som led i udøvelsen af deres officielle funktioner under udførelsen af tiltag i overensstemmelse med den operationelle plan. Hvis der anlægges en civil retssag mod et holdmedlem ved en hvilken som helst domstol, skal agenturets administrerende direktør og oprindelsesmedlemsstatens kompetente myndighed omgående underrettes. Før sagen indledes ved domstolen, skal agenturets administrerende direktør efter nøje overvejelse af eventuelle henvendelser fra oprindelsesmedlemsstatens kompetente myndighed og Bosnien-Hercegovinas kompetente myndigheder handle hurtigt og attestere over for domstolen, om den pågældende handling blev foretaget af medlemmer af holdet som led i udøvelsen af deres officielle funktioner under udførelsen af tiltag i overensstemmelse med den operationelle plan.

Hvis handlingen blev udført som led i udøvelsen af officielle funktioner, nyder det pågældende medlem af holdet civilretlig og administrativ immunitet i Bosnien-Hercegovina for så vidt angår de handlinger, der blev udført i løbet af og med henblik på udøvelsen af officielle funktioner under udførelsen af tiltag i overensstemmelse med den operationelle plan.

4. Holdmedlemmers immunitet fra strafferetlig, civilretlig og administrativ forfølgelse i Bosnien-Hercegovina kan alt efter omstændighederne ophæves af oprindelsesmedlemsstaten. En sådan ophævelse skal altid være eksplicit.
5. Medlemmer af holdet, som er vidner, kan af de kompetente myndigheder i Bosnien-Hercegovina under fuld overholdelse af bestemmelserne i stk. 2 og 3 forpligtes til at fremlægge beviser i overensstemmelse med Bosnien-Hercegovinas proceduremæssige bestemmelser.
6. I tilfælde af skader forvoldt af et holdmedlem under udøvelsen af officielle funktioner under udførelsen af tiltag i overensstemmelse med den operationelle plan er Bosnien-Hercegovina ansvarlig for enhver form for skade.

Hvis skaderne forvoldes som følge af grov uagtsomhed eller forsætlig forsømmelse, eller hvis handlingen ikke blev begået under udøvelsen af officielle funktioner af et holdmedlem fra en deltagende medlemsstat, kan Bosnien-Hercegovina via den administrerende direktør anmode agenturet om, at den pågældende deltagende medlemsstat betaler compensation.

Hvis skaderne forvoldes som følge af grov uagtsomhed eller forsætlig forsømmelse, eller hvis handlingen ikke blev begået under udøvelsen af officielle funktioner af et holdmedlem, som indgår i agenturets personale, kan Bosnien-Hercegovina anmode om, at agenturet betaler kompensation.

I tilfælde af skader forvoldt i Bosnien-Hercegovina på grund af force majeure har hverken Bosnien-Hercegovina eller den deltagende medlemsstat eller agenturet nogen form for ansvar herfor.

7. Der må ikke træffes fuldbyrdelsesforanstaltninger over for holdmedlemmer, medmindre de sagsøges i en straffesag eller civil retssag, der ikke vedrører deres officielle funktioner.

Ejendom, som tilhører holdmedlemmer, og som af agenturets administrerende direktør bekræftes som værende nødvendig for udøvelsen af deres officielle funktioner, må ikke konfiskeres med henblik på fuldbyrdelse af en dom, retsafgørelse eller kendelse. I civile retssager må holdmedlemmer ikke underkastes nogen begrænsninger i deres personlige frihed eller nogen anden tvangsforanstaltning.

8. Holdmedlemmers immunitet i Bosnien-Hercegovina fritager dem ikke for at være underlagt domstolenes kompetence i de respektive oprindelsesmedlemsstater.
9. Holdmedlemmer er med hensyn til tjenester, der udføres for agenturet, fritaget for eventuelle bestemmelser om social sikring i Bosnien-Hercegovina.
10. Holdmedlemmer er fritaget for enhver form for beskatning i Bosnien-Hercegovina af de vederlag og honorarer, som agenturet eller oprindelsesmedlemsstaten betaler dem, samt af enhver indkomst, der modtages uden for Bosnien-Hercegovina.
11. Bosnien-Hercegovina tillader i overensstemmelse med eventuelle love og administrative bestemmelser, det måtte vedtage, indførsel af genstande til holdmedlemmers personlige brug og fritager disse for al told og alle skatter og anden told og afgifter, der finder anvendelse på importen af varer, bortset fra betaling for lager- og transportydelser samt tilsvarende ydelser vedrørende disse genstande. Bosnien-Hercegovina tillader også eksport af sådanne genstande.
12. Holdmedlemmers personlige bagage er fritaget for kontrol, medmindre der er begrundet formodning om, at den indeholder genstande, der ikke er til holdmedlemmernes personlige brug, eller genstande, hvis ind- eller udførsel er forbudt ved lov eller underlagt karantæneeregler i Bosnien-Hercegovina. Kontrol af

sådan personlig bagage må kun udføres i nærvær af det eller de berørte holdmedlemmer eller af en bemyndiget repræsentant for agenturet.

Artikel 6

Akkrediteringsdokument

1. Agenturet udsteder i samarbejde med Bosnien-Hercegovina et dokument på Bosnien-Hercegovinas officielle sprog og på et af Den Europæiske Unions institutioners officielle sprog til hvert af holdmedlemmerne med henblik på identifikation over for Bosnien-Hercegovinas nationale myndigheder og som bevis for indehaverens ret til at udføre de opgaver og udøve de beføjelser, som er omhandlet i denne aftales artikel 4 og i den operationelle plan. Dokumentet skal indeholde følgende oplysninger om holdmedlemmet: navn og nationalitet, rang eller stilling, et nyligt digitaliseret fotografi og de opgaver, som det er tilladt at udføre under indsættelsen, samt tilladelsens udstedelses- og udløbsdato.
2. Det gyldige akkrediteringsdokument giver i kombination med et gyldigt rejsedokument holdmedlemmet adgang til samt retten til at opholde sig i Bosnien-Hercegovina uden visum eller forudgående tilladelse.
3. Akkrediteringsdokumentet afleveres til agenturet, når tiltaget afsluttes.

Artikel 7

Grundlæggende rettigheder

1. Holdmedlemmer overholder under udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser fuldt ud de grundlæggende rettigheder og frihedsrettighederne, herunder for så vidt angår retten til adgang til asylprocedurer, principperne om menneskelig værdighed og forbuddet mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling, retten til frihed, princippet om nonrefoulement og forbuddet mod kollektive udvisninger, barnets rettigheder og retten til respekt for privatliv og familieliv. De må ikke under udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser øve nogen form for diskrimination mod personer uanset grund, herunder køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder, seksuel orientering eller kønsidentitet. Alle foranstaltninger, som holdmedlemmer træffer under udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser, og som griber ind i de grundlæggende rettigheder og frihedsrettighederne, skal stå i et rimeligt

forhold til formålene med foranstaltningerne og respektere kernen i de grundlæggende rettigheder og frihedsrettighederne.

2. Hver af parterne har en mekanisme til prøvelse af påstande om, at partens personale har tilsidesat de grundlæggende rettigheder ved udøvelsen af deres officielle funktioner under en fælles operation, en hurtig grænseindsats eller en tilbagesendelsesoperation i henhold til denne aftale.

Artikel 8

Behandling af personoplysninger

1. Behandling af personoplysninger finder kun sted, hvis det er nødvendigt – og står i et rimeligt forhold til vigtigheden heraf – for, at Bosnien-Hercegovina, agenturet eller de deltagende medlemsstater kan gennemføre denne aftale.
2. Bosnien-Hercegovinas behandling af personoplysninger er underlagt landets nationale lovgivning.
3. Agenturets og den eller de deltagende medlemsstaters behandling af personoplysninger til administrative formål, herunder videregivelse af personoplysninger til Bosnien-Hercegovina, er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA, samt bestemmelser, som agenturet fastsætter med henblik på agenturets anvendelse af forordning (EF) nr. 45/2001 som omhandlet i artikel 45, stk. 2, i forordning (EU) 2016/1624.
4. Hvis behandlingen indebærer videregivelse af personoplysninger, anfører medlemsstaterne og agenturet ved videregivelsen af personoplysninger til Bosnien-

Hercegovina, om der er begrænsninger, hvad angår adgangen til oplysningerne eller brugen af dem generelt eller konkret, herunder med hensyn til videregivelse, sletning eller tilintetgørelse. Hvis behovet for sådanne begrænsninger opstår efter videregivelsen af personoplysninger, informerer de Bosnien-Hercegovina herom.

5. Personoplysninger, der indsamles til administrative formål under tiltaget, må behandles af agenturet, de deltagende medlemsstater og Bosnien-Hercegovina i overensstemmelse med gældende databeskyttelseslovgivning.
6. Agenturet, de deltagende medlemsstater og Bosnien-Hercegovina udarbejder en fælles rapport om anvendelsen af denne artikels stk. 1-5 ved det enkelte tiltags ophør. Rapporten sendes til de kompetente myndigheder i Bosnien-Hercegovina, til agenturets ansvarlige for grundlæggende rettigheder og til dets databeskyttelsesansvarlige. De aflægger rapport til agenturets administrerende direktør.

Artikel 9

Suspension eller ophør af tiltaget

1. Agenturets administrerende direktør kan efter at have underrettet Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti skriftligt suspendere tiltaget eller bringe det til ophør, hvis Bosnien-Hercegovina ikke overholder aftalens eller den operationelle plans bestemmelser. Dette kunne vedrøre tilfælde, hvor de instruktioner, der udstedes til holdet, ikke er i overensstemmelse med den operationelle plan.

Den administrerende direktør underretter Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti om årsagerne hertil.

2. Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti kan efter at have underrettet agenturet skriftligt suspendere tiltaget eller bringe det til ophør, hvis agenturet eller en deltagende medlemsstat ikke overholder aftalens eller den operationelle plans bestemmelser. Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti underretter agenturet om årsagerne hertil.
3. Navnlige kan agenturets administrerende direktør eller Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti suspendere tiltaget eller bringe det til ophør i tilfælde af tilsidesættelse af de grundlæggende rettigheder eller krænkelse af princippet om nonrefoulement eller af databeskyttelsesreglerne.

4. At et tiltag bringes til ophør, berører ikke eventuelle rettigheder eller forpligtelser, der følger af anvendelsen af denne aftale eller den operationelle plan forud for tiltagets ophør.

Artikel 10

Twister og fortolkning

1. Alle spørgsmål, der opstår i forbindelse med anvendelsen af denne aftale, drøftes i fællesskab af repræsentanter for Bosnien-Hercegovinas grænsepoliti og repræsentanter for agenturet, som skal høre den eller de medlemsstater, der grænser op til Bosnien-Hercegovina.
2. I mangel af forudgående bilæggelse i henhold til stk. 1 løses tvister om fortolkning eller anvendelse af denne aftale udelukkende gennem forhandling mellem Bosnien-Hercegovina og Europa-Kommissionen, som skal høre den eller de medlemsstater, der grænser op til Bosnien-Hercegovina.

Artikel 11

Aftalens ikrafttræden, varighed, suspension og opsigelse

1. Denne aftale godkendes af parterne efter deres egne interne retlige procedurer.
2. Denne aftale træder i kraft på den første dag i den anden måned efter den dato, på hvilken parterne har meddelt hinanden, at de har afsluttet de interne retlige procedurer som omhandlet i stk. 1 i denne artikel.
3. Denne aftale indgås for et ubestemt tidsrum. Aftalen kan opsiges eller suspenderes ved skriftlig aftale mellem parterne eller ensidigt af en af parterne. I sidstnævnte tilfælde giver den part, der ønsker at opsiges eller suspendere aftalen, den anden part skriftlig meddelelse herom ad diplomatisk vej. Opsigelsen får virkning på den første dag i den anden måned efter den måned, hvori meddelelsen blev givet.
4. Meddelelser i medfør af denne artikel sendes for Den Europæiske Unions vedkommende til Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union og for Bosnien-Hercegovinas vedkommende til Bosnien-Hercegovinas udenrigsministerium.

Udfærdiget i... den.....

i to eksemplarer på bosnisk, bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, serbisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

I tilfælde af uoverensstemmelser mellem de autentiske sprogudgaver har den engelske udgave forrang.

Underskrift:

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE ISLAND, NORGE, SCHWEIZ OG LIECHTENSTEIN

De kontraherende parter noterer sig de tætte forbindelser mellem Den Europæiske Union og Norge, Island, Schweiz og Liechtenstein, navnlig i henhold til aftalerne af 18. maj 1999 og 26. oktober 2004 om disse landes associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne.

Under disse omstændigheder er det ønskeligt, at myndighederne i Norge, Island, Schweiz og Liechtenstein på den ene side og myndighederne i Bosnien-Hercegovina på den anden side snarest indgår bilaterale aftaler om tiltag, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Bosnien-Hercegovina, svarende til denne aftale.

FÆLLESERKLÆRING OM ARTIKEL 2, STK. 2, OG ARTIKEL 2, STK. 3

De kontraherende parter noterer sig, at Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning kan støtte Bosnien-Hercegovina med effektivt at kontrollere dets grænser med ethvert land, der ikke er medlem af Den Europæiske Union, på andre måder end gennem indsættelse af europæiske grænse- og kystvagthold med udøvende beføjelser, såsom: kapacitetsopbygning, uddannelse, risikoanalyse, indsættelse af eksperter uden udøvende beføjelser ved grænseovergangsstederne.